

Algemene richtlijn betreffende lichthinder

Deel 1

Algemeen

en

Grenswaarden voor sportverlichting

Deze "Algemene richtlijn betreffende lichthinder" is het eerste deel in een reeks. De richtlijn is opgesteld naar aanleiding van enerzijds een groeiende discussie over lichthinder, analoog aan die over geluidshinder en anderzijds de publicatie van het "Besluit horeca-, sport- en recreatieinrichtingen" in het Staatsblad van het Koninkrijk der Nederlanden nummer 322 van 1998 (herzien in 2003)^{*}. Andere vormen van lichthinder, die door andersoortige lichttoepassingen kunnen worden veroorzaakt, worden in de navolgende delen behandeld.

Een verlichtingsinstallatie, die sportbeoefenaren in staat stelt hun sport ook na zonsondergang te bedrijven, kan door onbedoelde lichtuitstraling buiten de sportlocatie het woongenot van omwonenden aantasten. Onderzocht is welke lichttechnische grootheden maatgevend zijn voor lichthinder en wat het verband is tussen lichtuitstraling en de eventueel ervaren hinder.

Bij de vaststelling van de in de richtlijn genoemde grenswaarden hebben geen afwegingen plaatsgevonden met betrekking tot eventuele financiële en/of economische consequenties voor eigenaren of gebruikers van sportaccommodaties ten gevolge van de toepassing van die grenswaarden.

De richtlijn is opgesteld zowel voor wetgevende instanties als voor ontwerpers van verlichtingsinstallaties. Voor het ontwerpen van verlichtingsinstallaties, die in de samenleving minimale hinder veroorzaken, is meer kennis vereist dan voorheen aanwezig was. Deskundigheid en creativiteit in de ontwerpfase, alsmede overleg met wetgever en omwonenden, zijn meer dan in het verleden noodzakelijk om tot een geaccepteerde sportverlichting te komen.

Niet alleen de lichtuitstraling zelf kan hinder veroorzaken, ook de combinatie van lichtuitstraling met geluid, geur, lichtkleur, bewegende en knipperende lichten en de tijdsduur kan maatgevend zijn voor de ondervonden (licht)hinder. Deze factoren, die een negatief psychologisch effect of de mens kunnen hebben en tot (vermeende) lichthinder kunnen leiden, zijn voornamelijk buiten beschouwing gelaten.

De ondervonden lichthinder is mede afhankelijk van het lichtniveau in de omgeving. Immers, in een natuurgebied zal kunstmatige verlichting eerder hinder veroorzaken dan rond een plein in het centrum van een stad met intensieve nachtelijke activiteiten en een hoog lichtniveau als gevolg van straat-, reclame- en gevelverlichting. Om deze reden is voor de

omgeving een zone-indeling ingevoerd met verschillende grenswaarden voor de lichttechnische parameters. Het is aan verantwoordelijken voor de openbare ruimte om aan te geven tot welke zone een gebied gerekend kan worden.

Voor het in de praktijk toetsen van verlichtingsinstallaties aan de richtlijn, wordt aangegeven met welke meetapparatuur de verschillende lichttechnische grootheden kunnen worden gemeten. Het uitgangspunt van de samenstellende commissie is daarbij geweest dat door alle betrokken partijen er verantwoord gemeten en gerapporteerd moet kunnen worden.

* De NSVV heeft reeds in 2001 een tekstwijzigingsvoorstel bij het Ministerie VROM ingediend, dit betreft 1.5.1 van de AMvB en luidt als volgt:

b "indien geen sport beoefend wordt, noch onderhoud plaatsvindt. De lichtinstallatie wordt uitgevoerd zodanig dat de lichtemissie voor omwonenden beantwoordt aan de "Algemene richtlijn betreffende lichthinder, deel 1, algemeen en grenswaarden voor sportverlichting van de NSVV"."

Toelichting 1.5.1

"Verlichting kan voor omwonenden hinderlijk zijn door ongewenste neveneffecten. Door armaturen goed te plaatsen en door armaturen met een juiste lichtsterkteverdeling toe te passen kan lichthinder worden voorkomen of gereduceerd. In de Aanbevelingen van de NSVV worden in bijlage 2 algemene maatregelen genoemd ter voorkoming van lichthinder.

Indien het niet mogelijk lijkt om de emissie onder de grenswaarden te brengen, door bijzondere omstandigheden of de aard van de sport, dient het bevoegd gezag een gebruiksafpraak tussen gehinderden en gebruiker van de installatie te treffen.

Bij de NSVV is een Commissie Lichthinder actief, die een aantal aanvullingen op de "Algemene richtlijn betreffende lichthinder" voorbereidt.

Lichthinder dient beperkt te worden door de lichten direct na beëindiging van de activiteiten uit te schakelen".

Ook in 2003 zijn gesprekken gevoerd over te toen aan de orde zijnde wijziging van de AMVB; helaas heeft VROM in het kader van deregulering deze voorstellen niet overgenomen. De tekst vindt u onder www.infomil.nl (onder Overig).